

Висновки. Результати проведених досліджень показують, що ремонтний молодняк лінії Бериславця 4465 має високу інтенсивність росту. Як при внутрішньолінійному, так і при міжлінійному поєднаннях молодняк цієї лінії дає високі результати, що свідчить про цінність лінії Бериславця 4465 у процесі удосконалення української степової білої породи свиней.

Список літератури:

1. Рибалко В.П., Мельник Ю.Ф., Нагаєвич В.М., Герасимов В.І. Породи свиней в Україні: Навчальний посібник. – Харків: Видавництво "Еспада", 2001. – 128 с.

УДК 636.4.082

ВПЛИВ РІВНЯ СТАТЕВОГО ДИМОРФІЗМУ НА ЛІНІЙНИЙ РІСТ СВИНЕЙ

С.Л.ВЕЛИЧАНСЬКА – пошукувач, Херсонський ДАУ

Тип будови тварин залежить від віку, породи, рівня та типу годівлі, статті та температурного режиму. У новонароджених кнурців та свинок різниця за живою масою та лінійними промірами незначна. З віком різниця становиться більш помітною, до старості, навпаки, зменшується. У диких тварин статевий диморфізм проявляється більше, ніж у свійських. Штучні умови утримання, однаковий рівень та тип годівлі сільськогосподарських тварин впродовж багатьох поколінь сприяли зменшенню різниці між зовнішніми формами самців та самок. Статевий диморфізм у тварин однієї породи може бути виражений сильніше, ніж іншої породи. При відборі молодняку для ремонту стада та при підборі родинних пар у виробничих умовах інколи не приділяють достатньої уваги на ступінь вираженості статевого диморфізму, що може призвести до нівелювання різниці між самцями та самками [1].

Однією із біологічних особливостей свиней є чіткий статевий диморфізм за живою масою, який у дорослих тварин складає 40...50 кг. Установлено, що статевий диморфізм має пряму залежність з живою масою самців та зворотну – з живою масою самок [2]. Однак селекційні аспекти статевого диморфізму в свинарстві, його зв'язок з продуктивними якостями свиней вивчено недостатньо.

Показники лінійного росту є важливим критерієм оцінки племінної цінності й продуктивності тварин [3]. Тому, нами поставлено

завдання вивчити вплив рівня статевого диморфізму, який визначався за різницею живої маси свинок і кнурців у 2-місячному віці, на зміну їх лінійних промірів.

Дослідження проводилися на базі свиноферми Агротехнічного господарства ВП “Запорізька АЕС” Кам’янсько-Дніпровського району, Запорізької області. Об’єктом досліджень були свині двох порід різних напрямків продуктивності – великої білої (універсальні) та породи дюрок (м’ясні). Передбачалося проаналізувати зміну лінійних промірів самців і самок у динаміці росту з 2-місячного до 8-місячного віку. Було сформовано 2 групи тварин з різним рівнем статевого диморфізму (M^- - нижче середнього, M^+ - вище середнього для вичених порід).

Установлено, що після народження тварин лінійні проміри їх тіла збільшуються повільніше, ніж жива маса. Дані наших досліджень підтверджують цю закономірність.

Оцінка свинок та кнурців за промірами статей свідчить про наявність деяких відмінностей між тваринами всіх дослідних груп (табл.1).

Таблиця 1 – Статевий диморфізм за лінійними промірами молодняку свиной

Вік, міс.	Порода	Клас розподілу	Глибина грудей	Довжина тулуба	Обхват грудей	Довжина голови	Висота в холці	Ширина грудей
2	ВБ	M^-	+0,52	+2,33	+2,70	+0,33	+1,56	+0,92
		M^+	+0,97	+3,67	+2,09	+0,60	+3,34	+0,11
	Д	M^-	+0,31	+0,84	+1,65	+0,67	-1,36	+1,36
		M^+	+1,07	+4,98	+1,81	+1,66	+1,15	+0,74
4	ВБ	M^-	-0,64	+0,27	+2,65	+0,18	-0,71	+0,84
		M^+	+2,83	+6,69	+4,50	+1,67	+1,71	+1,86
	Д	M^-	+2,23	+0,92	+1,01	+0,02	+3,00	+1,16
		M^+	-0,25	+5,01	+2,36	-0,26	-2,23	-1,01
6	ВБ	M^-	+3,58	+2,98	+3,17	+1,94	+1,35	+1,24
		M^+	+4,34	+7,09	+5,47	+1,89	-0,46	+0,09
	Д	M^-	+3,62	+3,08	+4,00	+1,24	+3,22	+3,52
		M^+	+0,79	+9,79	+4,66	+0,15	-0,21	-0,60
8	ВБ	M^-	+2,52	+2,40	+3,47	+1,01	+3,50	+3,63
		M^+	+4,57	+7,64	+7,49	+0,78	+0,29	+4,68
	Д	M^-	+3,54	+1,26	+5,06	-0,06	+3,04	+2,58
		M^+	+0,12	+7,27	+3,88	+0,61	+0,89	+0,36

Установлено, що у 2-місячному віці різниця між кнурцями та свинками дослідних груп за показниками лінійних промірів незначна. Найбільша різниця виявилася у 4-місячному та 8-місячному віці. Так, за глибиною грудей у 4-місячному віці різниця між свинками

та кнурцями породи дюрок класу М⁻ становить +2,23 см, а у свиней великої білої породи - -0,64 см. Це свідчить про те, що за цим показником тварини одного класу, але різних порід розвиваються неоднаково. До 8-місячного віку у тварин породи дюрок зберігається аналогічна тенденція, тобто кнурці класу М⁻ переважають свинок за показником глибини грудей. Протилежна закономірність притаманна тваринам великої білої породи.

Кнурці обох порід з вираженим статевим диморфізмом за живою масою у 2-місячному віці відрізнялися від своїх сверстників класу М⁻ за довжиною тулуба. Так, у 8-місячному віці різниця між кнурцями і свинками великої білої породи класу М⁺ за довжиною тулуба склала +7,64 см. Аналогічна закономірність встановлена і для тварин породи дюрок (різниця +7,27 см). На тварин класу М⁻ дана тенденція не розповсюджується – різниця між кнурцями і свинками незначна. Це пов'язано з тим, що свинки класу М⁻ мають більшу інтенсивність росту, ніж свинки класу М⁺ (рис.1). За довжиною голови не встановлено суттєвої різниці між дослідними групами.

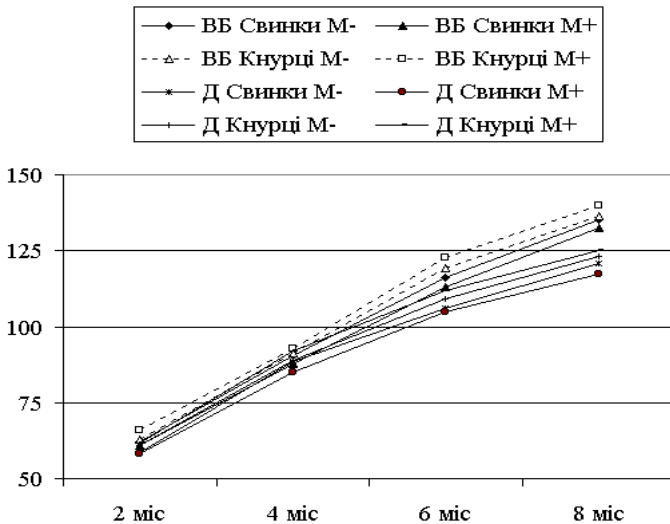

Рис.1 – Вікові зміни довжини тулуба свиней

Отже, в даному дослідженні в усі вікові періоди тварини класу М⁺ характеризувалися більшою довжиною тулуба та меншою шириною грудей, ніж тварини класу М⁻.

У результаті проведених досліджень встановлено вплив рівня

статевого диморфізму на лінійний ріст і розвиток свиней, що дає можливість отримати більш високі показники продуктивності свиней.

Література:

1. Чирков Д.И. Подбор родительских пар в связи с половым диморфизмом свиней // Животноводство. - 1964. - № 7. - С. 11-14.
2. Дуюнов Э.А., Гадючко О.Т, Рябоконе Ю.А., Зардашт Джамиль Мери Половой диморфизм и его связь с хозяйственно-полезными признаками индеек // Научно-технический бюллетень. – Харьков. – 1988. - №25. – С. 10-13.
3. Бірта Г. Індокси тілобудови ремонтних свинок за різної інтенсивності їх вирощування // Тваринництво України. – 1999. - №3. – С.9-10.